

**Posudek diplomové práce Kateřiny Měříčkové**  
**Problém identity v románech *Coronación, Este domingo, El lugar sin límites***  
**a *El obsceno pájaro de la noche* José Donosa**

Vedoucí práce: doc. PhDr. Hedvika Vydrová

Oponent: prof. PhDr. Anna Housková, CSc.

Obor: španělština

Diplomová práce Kateřiny Měříčkové má všechny rysy vyzrálé kritické studie. Na prvním místě si stanoví určité téma – problematičnost identity –, které nevede k popisnosti, ale vyžaduje interpretační koncepci.

Za druhé vybere a odůvodní korpus textů, Donosovy romány vznikem a tématem spjaté s Chile. K tomu jen poznámka: citát na s. 7 (v odkazu chybí datace), v němž sám Donoso označuje cyklus románů s chilským tématem za uzavřený, má relativní platnost v dané chvíli; později se k chilskému tématu vrátí (román *Beznaděj, La desesperanza*, 1986); uvádím to spíše na okraj, nezpochybňuji volbu románů, které vskutku lze chápat jako jednu fázi Donosova díla.

Pro celkové pojetí je za třetí určující východisko formulované v úvodních kapitolkách. Prokazují podstatnou kvalitu: smysl pro interpretaci románů jako literární fikce, zapojené do literární tradice. Z literárního hlediska chápe autorka i biografický kontext. V literárněhistorické rovině uvádí Donosa pouze do souvislosti hispanoamerického románu, což je podle mého názoru adekvátnější volba, než by bylo nořit se do chilských periodizací a charakteristik „generací“; to může mít smysl v chilském prostředí (i když i tam se tím Donosův význam omezuje), zahraniční hispanistika má naopak smysl právě v nadnárodním pohledu. Kateřina Měříčková čte Donosa jako romanopisce hispanoamerického (vystihuje z různých stran jeho vztah k „boomu“) a světového. K uvidění souvislostí napříč časem a prostorem ji vede typologický pohled, teoreticky podložený v poslední úvodní kapitole. Tyto tři kontextové kapitoly vytvářejí zásadní hermeneutické východisko, které je v následujícím výkladu pro interpretaci výborně využito.

Čtyři kapitoly věnované chronologicky rozboru čtyř románů zvládají materiál díky soustředění na zvolený problém, naznačenému úhlu pohledu a dobrému rozvržení. Všem románům je věnován přibližně stejný rozsah komentářů. Promyšlený tematický rozbor je analyticky dobře členěn na jednotlivá dílčí témata a motivy. V jejich volbě a interpretaci je

značná invence. Pro rozbor románů je zvlášť důležité pochopení konstitutivních složek: autorka se neomezuje na postavy, ale všímá si také času a prostoru. Souhrnný výhled k němu je umístěn v závěru práce.

Zvláště oceňuji tři hodnoty. Výklad interpretuje nejen vnitřní vztahy v díle, ale uvádí je příležitostně do širokých literárních souvislostí (surrealismus, typologicky příbuzná díla), pro něž má autorka potřebnou znalost nejen hispanoamerické, ale i evropské (zejména francouzské) literatury. Rozbor se nerozbíhá, koncentrovaně se zaměřuje na téma problematické identity, v němž nalézá bohatství aspektů – různé podoby narušení, rozštěpení totožnosti, dvojnictví, aj.; v souladu s povahou Donosova díla se autorka věnuje hlavně otázkám identity individuální, ale je si vědoma její souvislosti s identitou rodovou i s identitou kulturní, pro niž má oporu v hispanoamerické esejistice (Fuentes, Aínsa). A za třetí bych zdůraznila i uvedení do souvislosti s psychologickými a filosofickými koncepcemi moderní kultury (Jung, Bachelard, Foucault ad.), přičemž tyto kontexty nevytěsní hlavní kontext literární. U jungovských souvislostí je cenný širší pohled na psychologický výklad, nepodlehnutí psychoanalytické kritice (např. u motivu dítěte). Foucaultovo myšlení prohlubuje interpretaci, pro niž je oporou svým filosofickým pojetí jazyka (K. Měříčková překladem citátů doplňuje politováníhodnou absenci překladu pojednání *Slova a věci* do češtiny).

Profesionálně zvládnutá je práce se sekundární literaturou, s dostatečnou bibliografií k Donosovu dílu a výrazně zastoupenými obecnějšími studiemi. Autorka se s ní vyrovnává nejen v úvodu, ale má na mysli „metarovinu“ dosavadní kritiky průběžně u rozboru dílčích aspektů.

K stěžejním hodnotám práce K. Měříčkové patří schopnost jasně a přitom úsporně formulovat. Cenná a úspěšná je snaha o přesnost jazyka, včetně terminologie, počínaje vyjasněním termínu „identita“. Práce je pečlivě zredigovaná, oceňuji i překlady citátů – to vše přispívá k profesionálnímu výsledku. Jen jeden detail: redakčně by bylo možno vyhnout se míšení dvou jazyků v názvu práce (zatímco v textu jsou názvy románů uváděny v překladu).

Doporučuji přijmout diplomovou práci Kateřiny Měříčkové k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako výbornou.

  
prof. Anna Housková

7. září 2007